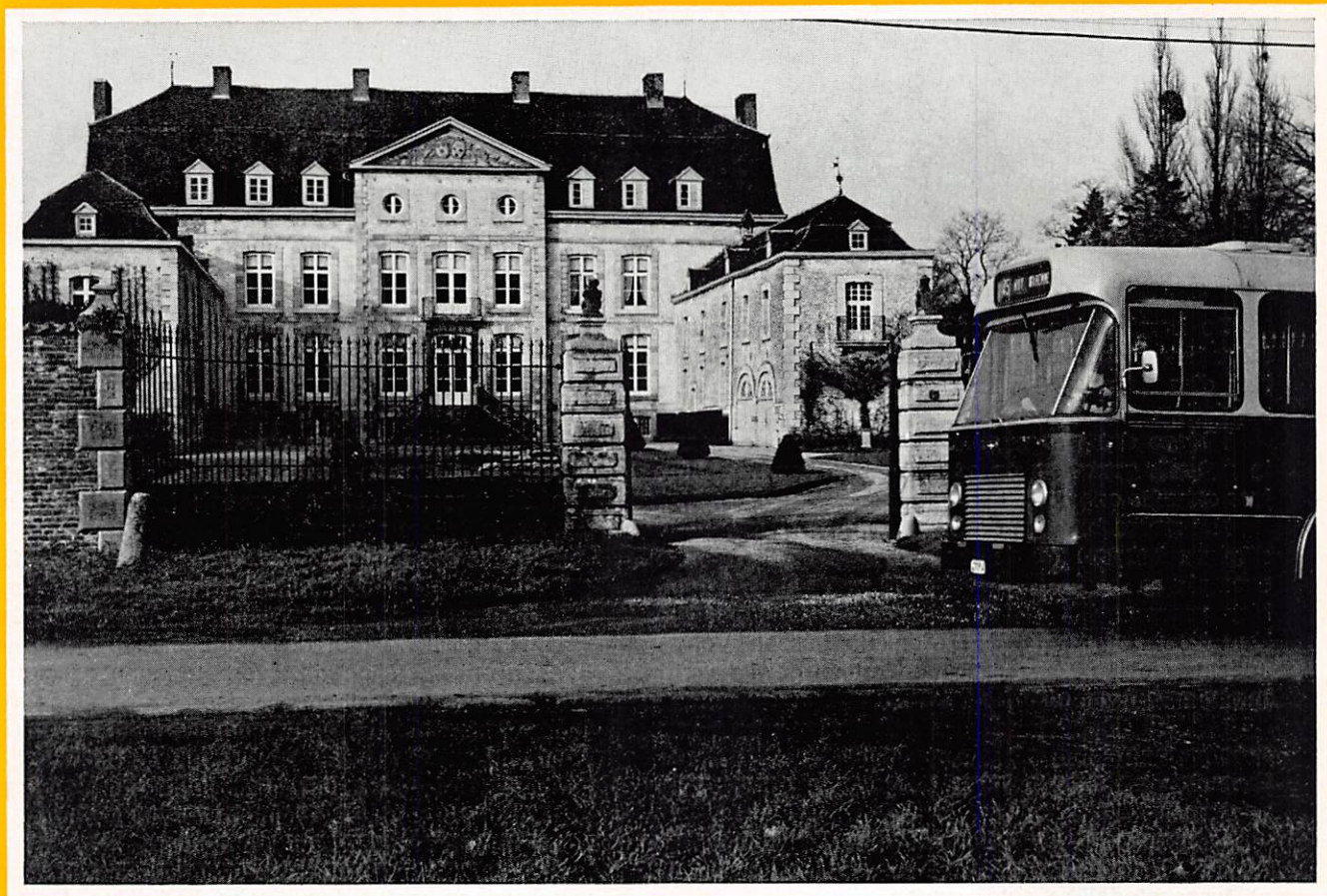

ONZE BUURTSPOORWEGEN

Tweemaandelijks tijdschrift voor het personeel van de N.M.V.B.

Het kasteel « Henriquette » te Waleffe-St-Georges (gemeente Faimés),
langs de lijn Hoei - Borgworm. (Foto Studio 9 - Embourg)

AUTOBUSSENPAK DE LAATSTE AANKOPEN

Het nieuwe type van stedelijke bus Van Hool-Cummins. (Foto E. Roels)

De hernieuwing van ons autobussenpark vereist ieder jaar de aankoop van een groot aantal rijtuigen. Het dienstjaar 1976 was dienaangaande geen uitzondering.

Tijdens dat jaar werden 384 nieuwe autobussen in gebruik genomen en op het einde van hetzelfde jaar omvatte ons park 2.343 rijtuigen.

Het merendeel van de in 1976 in dienst genomen rijtuigen behoort tot de reeksen waarvan de eerste exemplaren begin 1975 geleverd werden. Het gaat hier voornamelijk om tussenstedelijke autobussen Van Hool-Daf Al 119/2 en enkele bussen Volvo-Jonckheere B 59, waaraan een artikel gewijd werd in ons nr 181 van maart-april 1976.

In 1976 mochten wij een enkel nieuw type van autobus begroeten, nl. een stedelijke bus Van Hool-Cummins, waarvan in totaal 115 exemplaren besteld werden.

Ziehier de tabel van het in 1976 werkelijk in dienst gestelde autobusmaterieel :

- a) **tussenstedelijke autobussen :**
— 273 Van Hool-Daf Al 119/2;
— 8 Volvo-Jonckheere B 59.

- b) **stedelijke autobussen :**
— 103 Van Hool-Cummins AU 124.

Aan de buitenzijde lijkt het nieuwe type stedelijk rijtuig veel op zijn tussenstedelijke « broers ». Dit mag ons niet verbazen, aangezien men er naar

streeft de bouw van de autobussen te standaardiseren, ten einde de aankoop- en onderhoudskosten te drukken.

Voor- en achteraan is het nieuwe stedelijke type identiek met de recente tussenstedelijke types. Het is 10,290 m lang in plaats van 11,880 m (de lengte van de tussenstedelijke bussen); het telt een ruit minder in iedere zijwand.

Het nieuwe rijtuig heeft vanzelfsprekend voordeel gehaald uit de verbeteringen die de laatste jaren aan de tussenstedelijke bussen aangebracht werden.

In vergelijking met de vorige stedelijke bussen kunnen enkele belangrijke verbeteringen aangestipt worden. Het nieuwe type is voorzien van een volledige pneumatische ophanging. De motor is krachtiger : hij werd van 145 op 168 pk gebracht. Hij is uitgerust met een gangwissel Voith 851 met ingebouwde vertrager. De remmen werden versterkt en een remregelaar werd aangebracht.

De verwarming wordt verzekerd door een warmwateromloop met automatische bediening. De verwarmde voorruit is voorzien van een elektrische ruitewisser. De ingang werd verbreed, enz., enz.

De opmaak van het interieur van het rijtuig werd eveneens hernieuwd; moderne materialen en kleuren werden gebruikt, terwijl de opschriften door pictogrammen vervangen werden. Kortom, het gaat hier om een prachtige verwezenlijking.

De tweede foto bij dit artikel toont een van onze eerste autobussen met kleine capaciteit (22 plaatsen). Zij werden, reeds meer dan 50 jaar geleden, in 1925 in de streek van Houffalize in dienst gesteld. Merk de schuifladder op die diende om de bagage op het dak van het rijtuig te kunnen hijsen, de hoes over het reservewiel, de aan de buitenzijde geplaatste hoorn, de acetyleenlamp achteraan, de primitieve treeplank, de deur achteraan die « verboden voor de reizigers » was en dus slechts door het personeel mocht gebruikt worden, enz. Men kan ook de mooie afwerking bewonderen van het schil-

derwerk, met decoratieve randen, van de carrosserie.

Merken wij eveneens op dat het rijtuig in klaar beige geschilderd was. Sinds 1948 hebben onze bussen een rode en roomkleur. Niet meer voor lang echter.

Er werd inderdaad besloten onze autobussen in modernere kleuren te herschilderen. Dit werk zal vanzelfsprekend trapsgewijze uitgevoerd worden, naar gelang de rijtuigen naar de werkplaats moeten voor een nieuwe schilderbeurt.

ALGEMENE KENMERKEN VAN DE NIEUWE AUTOBUS

AUTOBUS :

- merk : VAN HOOL-CUMMINS
- type : AU 124
- identificatienummer : 4475-4499, 4825-4864, 5040-5089

AFMETINGEN :

- buitenlengte : 10,290 m
- buitenbreedte : 2,500 m

CAPACITEIT :

- zitplaatsen : 29
- staanplaatsen : 44
- personeel : 1

GEWICHT :

- ledig : 9.350 kg
- geladen : 14.460 kg

MECHANISCHE KENMERKEN :

Motor :

- merk en type : Cummins V 555
- cilinders : 8
- cilinderinhoud : 9,09
- vermogen DIN : 168 pk/2.500 tr/m

Gangwissel :

- Voith 851 automatisch met ingebouwde vertrager

Besturing :

- merk en type : bekrachtigd Calzoni HS 25 SR
- draaicirkel : 9,5 m

Wielen :

- Michelin - 22,5 × 7,5 - 10 - 142 - met tubelessbanden

Remmen :

- samengeperste lucht (onafhankelijke leidingen voor- en achteraan)
- parkeerrem op achterremtrommel
- motorrem
- automatische remregelaar

Ophanging :

- volledig pneumatisch

KENMERKEN VAN HET KOETSWERK :

- type : zelfdragend koetswerk
- buitenbekleding : staalplaat en polyester
- binnenbekleding : platen in samengeperste materie
- deuren : draaitype
- zetels : in stalen buizen met armleuningen, kussens en rugleuningen in synthetische schuimrubber, bekleding in oranje kleur
- verwarming : warmwaterverwarming met automatische bediening
- ventilatie : aan het windscherm en koker aan zijwand
- binnenverlichting : fluorescerende lampen in de as.

Een op 15 juni 1925 in dienst gestelde Bovy-autobus, met 22 plaatsen en koetswerk « Tastenhoy en Zoon ».

HOE VALPARTIJEN VOORKOMEN ?

In de huisgezinnen zijn valpartijen de voornaamste oorzaak van dodelijke ongevallen. Zij zijn evenzeer een van de voornaamste oorzaken van verwondingen die werknemers op hun arbeidsplaats oplopen. Alleen het verkeer richt nog meer onheil aan, met uitzondering evenwel voor de 65-jarigen en ouderen, bij wie drie op vijf dodelijke ongevallen te wijten zijn aan vallen.

Wat gezond verstand en voorzorg kunnen echter de meeste valpartijen uitschakelen.

- Draag behoorlijke schoenen, zowel op het werk, bij het spel als bij het uitgaan. Laat beschadigde hielen en losgekomen of versleten zolen herstellen.
- Pas op voor het krukje dat ergens is blijven slingeren ! Meubels moeten altijd zo worden geschikt dat normaal heen en weer lopen niet wordt belemmerd.
- Sleur nooit met te omvangrijke lasten die uw uitzicht verhinderen.
- Houd orde in huis : huishoudapparaten en tuingeredschap moeten na gebruik weer zorgvuldig op hun plaats worden gezet.
- Dweil onverwijld vloeistoffen op.
- Beschadigde vloerbedekking moet aanstonds worden hersteld (losgekomen vloertegels, parketplankjes, enz...).
- Onder vloerkleedjes horen antislip-stroken.
- Als tapijtranden omkrullen, moeten ze worden vastgehecht.
- Klim nooit op stoelen of op kisten om plaatsen buiten handbereik te bereiken. Gebruik veeleer een trapje of een kruk.
- Wees voorzichtig met ladders en trapjes; kijk eerst na of ze in goede staat zijn alvorens ze te vertrouwen.
- Gebruik met mate boenwas voor uw parketvloer. Brøng de was in een dun laagje aan en wrijf hem stevig in. Uw parket wordt er mooier en minder glad door.
- Laat geen stukken gereedschap, speelgoed, elektrische snoeren of dozen slingeren op trappen, overlopen of in de gang. Kent u nog de fameuze rolschaatsen ?
- Schade aan trappen en leuningn moet worden hersteld.
- Zorg voor een behoorlijke verlichting bij in- en uitgangen, op trappen, bij deuren en in alle kamers.
- De beste verlichting verliest een aanzienlijk deel van haar doeltreffendheid wanneer de schakelaars slecht geplaatst zijn. Zij moeten inderdaad zo aangebracht zijn dat men het licht kan aansteken naar gelang men voorschrijdt in een gang of zodra men een kamer binnenkomt.
- Loop rustig, zonder te rennen, in gangen, op trappen en overloop. Als u struikelt, bereikt u misschien nooit de plaats waar u zo vlug wilde komen.
- Leg tapijtjes die niet kunnen wegglijden in uw badkamer en ook in de badkuip.
- Monteer een steunstang in of boven uw bad en in de doucheceel.
- Plaats traliewerken voor vensters en trappen voor de bescherming van de kleinsten.
- Laat een baby nooit alleen achter op aankleedtafel, bed, stoel, enz.
- Repareer of vervang schommels en speeltuigen die niet meer stevig zijn.
- In het grasperk en elders waar wordt gespeeld, mogen er geen gaten zijn of andere mogelijke oorzaken voor valpartijen.
- Stel u niet onnodig aan gevaren bloot. Wees u bewust van het gevaar dat verbonden is aan het klimmen in bomen, zowel voor kinderen als voor volwassenen.
- Wanneer u kinderen vervoert, vergrendel de autoportieren voor u wegrijdt.
- Mocht u ondanks alle voorzorgen toch eens vallen, laat u dan gaan en houd u niet stijf. Hoe meer ontspannen u valt, hoe zachter u valt. Probeer de reflex tegen te houden die u er toe aanzet uw arm beschermend uit te steken : een arm breekt gemakkelijk, terwijl schouder en zijde de val beter opvangen. Het ideaal is, zich in een bol te rollen en zich dan te laten gaan tot men « landt » !

Denk eraan :

VALPARTIJEN VEROORZAKEN DIKWILS ERNSTIGE VERWONDINGEN EN KUNNEN ZELFS DODELIJK ZIJN.

(Conseil Canadien de la Sécurité).

VEILIGHEIDSWEDSTRIJD TUSSEN GROEPEN

Ploegen met meer dan 1.000 dagen zonder ongeval
op 28 februari 1977

	Dagen zonder ongeval
LUIK 10 (Personeel Eupen - Warzée)	5.508
BRABANT 21 (Werkplaats Kuregem)	5.205
NAMEN - LUXEMBURG 4 (Werkplaats Andenne)	4.751
WEST-VLAANDEREN 1 (Beweging Assebroek - Diksmuide - Koekelare - Veurne - Zwevezele)	2.124
LUIK 4 (Beweging Omal - Verlaine - Wanze)	2.053
ANTWERPEN 2 (Beweging Oostmalle - Broechem)	1.433
OOST-VLAANDEREN 6 (Beweging Herzele - Hofstade - Oudenaarde	1.346
NAMEN - LUXEMBURG 5 (Beweging Luxemburg)	1.129

HET VERNIEUWDE HUWELIJSRECHT

In ons Burgerlijk Wetboek nemen de bepalingen betreffende het huwelijk in al zijn aspecten een voorname plaats in.

Daar zal niemand zich wel over verwonderen: het huwelijk brengt immers belangrijke gevolgen met zich mee. Het heeft in de eerste plaats als gevolg wederzijdse rechten en plichten tussen de echtgenoten.

Tegelijk dient er een speciale regeling getroffen te worden wat het financieel aspect van het huwelijk betreft, een regeling die door het huwelijksvermogensstelsel bepaald wordt.

In deze twee aangelegenheden — rechten en plichten van de echtgenoten en huwelijksvermogensrecht — heeft de wet van 14 juli 1976 belangrijke wijzigingen aangebracht.

Wij zullen trachten in deze en volgende afleveringen een beeld op te hangen van dit vernieuwde huwelijksrecht.

I. Gevolgen van het huwelijk ten aanzien van de gehuwden: wederzijdse rechten en plichten.

Het Burgerlijk Wetboek, zoals het in 1804 ontstond, weerspiegelde volledig de opvattingen van die tijd: een streven naar een stevige familiale inrichting door aan de man een absolute voorrang te geven. Voor de vrouw had dit een juridische handelingsonbekwaamheid tot gevolg: voor alles en nog wat had zij de bijstand van haar man nodig.

Nieuwe maatschappijvisies leidden ook tot een verandering in de opvattingen over het familierecht. Dit kwam vooreerst tot uiting in de wet van 20 juli 1932, die een aantal nieuwigheden bracht, zonder evenwel de principiële regeling uit 1804 te verlaten, zij het dan enkel in het belang van het gezin.

Een volgende belangrijke stap was de wet van 30 april 1958: het overwicht van de man, en de daaruit voortvloeiende handelingsonbekwaamheid van de vrouw werden opgeheven.

In principe tenminste, want, vermits er geen wijzigingen aangebracht werden aan de wettelijke huwelijksvermogensregeling, behield de man nog steeds de overmacht in al de gevallen van huwelijk zonder kontrakt of met een of andere vorm van gemeenschap.

Met de nieuwe wet van 14 juli 1976 heeft men de volgende stap willen zetten: het volledig doorvoeren van de gelijkheid tussen man en vrouw, door een grondige wijziging van de wederzijdse rechten en plichten van de echtgenoten en door een volledige hervorming van het huwelijksvermogensrecht.

*
**

Het hoofdstuk «Wederzijdse rechten en plichten van de echtgenoten» werd door de wet van 14 juli 1976

volledig vervangen. Wij willen hieronder een schematisch overzicht geven van deze nieuwe regeling.

Er dient vooreerst wel de nadruk op gelegd dat deze bepalingen een **dwingend karakter** hebben, met andere woorden, zij zijn op ALLE echtgenoten en IN ALLE GEVALLEN toepasselijk, enkel en alleen door het feit dat men in het huwelijk treedt. Aan deze regels kan niets veranderd worden, noch door huwelijkskontrakt, noch op welke wijze dan ook.

A. Wederzijdse plichten van de echtgenoten.

1. Samenwonen.

Samenwonen gebeurt in de **echtelijke verblijfplaats**, een woning die door beide echtgenoten **samen** gekozen wordt. Wanneer de echtgenoten het niet eens zijn over de keuze, doet de vrederechter uitspraak in het belang van het gezin (vroeger gaf de wil van de man dan de doorslag). Enkel wanneer één van de echtgenoten afwezig (d.i. wettelijk vermist) is, onbekwaam verklaard is of onmogelijk zijn wil kan te kennen geven, is het de andere echtgenoot die alleen de echtelijke verblijfplaats bepaalt.

2. Getrouwheid, hulp en bijstand.

Aan deze plichten heeft de wet van 14 juli 1976 niets nieuws toegevoegd.

3. Bijdragen in de lasten van het huwelijk.

De lasten van het huwelijk zijn alle lasten in verband met de huishouding. Zo bijvoorbeeld de kosten van woning, kleding, voeding, opvoeding van de kinderen,... De wet bepaalt dat iedere echtgenoot in de lasten van het huwelijk bijdraagt **naar zijn vermogen**: wie meer verdient, moet ook meer bijdragen.

Voor iedere schuld, die een van de echtgenoten maakt heeft voor de huishouding of de opvoeding der kinderen, kan de schuldeiser betaling vragen aan de andere echtgenoot. Deze dient dan te betalen, wanneer de andere echtgenoot dit niet zou doen, tenzij kan aangetoond worden dat de schulden buitensporig zijn, gelet op de bestaansmiddelen van het gezin.

Als één der echtgenoten nalatig is in zijn plicht tot bijdrage in de lasten van het huwelijk, kan de andere echtgenoot aan de vrederechter vragen om zelf de inkomsten van de nalatige echtgenoot te ontvangen. De vrederechter bepaalt nauwkeurig de grenzen hiervan, en de echtgenoot, aan wie het vonnis deze bevoegdheid geeft, moet de ontvangen sommen natuurlijk aan het huishouden of de opvoeding der kinderen besteden.

4. Wederzijdse instemming van de echtgenoten in het belang van het gezin.

De echtgenoot, die eigenaar is van het huis dat als

gezinswoning dienst doet, mag dit niet verkopen, zonder de instemming van de andere echtgenoot. Dit geldt ook voor het geval dat hij op dit huis een hypotheek wil nemen, of het wil schenken aan iemand. Zonder toestemming van de mede-echtgenoot mag hij evenmin de huisraad (meubels,...) verkopen, weg-schenken of in pand geven.

Als de echtgenoot-eigenaar denkt dat de andere echtgenoot zijn instemming weigert zonder ernstige redenen, kan hij aan de vrederechter de toelating vragen om toch te verkopen, te hypotheekeren,... zonder toestemming van de andere.

De echtgenoot die een huis huurt, mag de huur niet opzeggen zonder instemming van de mede-echtgenoot. Omgekeerd, de huiseigenaar, die de huur wil opzeggen, moet dit betekenen aan **beide** echtgenoten. Ook hier worden alle problemen opgelost door de vrederechter. Geen der echtgenoten mag een schenking doen of zich borg stellen wanneer dit de belangen van het gezin schaadt.

Wat indien één der echtgenoten in zijn plichten tekortschiet ?

We hebben reeds gezien dat de vrederechter kan tussenbeide komen in een aantal specifieke toestanden. Meer algemeen heeft de vrederechter de mogelijkheid **dringende voorlopige maatregelen** te treffen in het belang van het gezin, op verzoek van een der echtgenoten wanneer de andere grovelijk zijn plicht verzuimt, of wanneer de verstandhouding tussen de echtgenoten ernstig verstoord is. Deze dringende voorlopige maatregelen kunnen alle vormen aannemen (toelating alleen te gaan wonen voor een zekere tijd, verbod om meubels te verplaatsen,...).

De vrederechter bepaalt deze maatregelen in iedere situatie afzonderlijk.

De vrederechter kan ook handelingen nietig verklaren, die één der echtgenoten zou gesteld hebben met miskenning van zijn plichten :

- wanneer hij zonder instemming van zijn mede-echtgenoot een der handelingen gesteld heeft, die wij opsomden onder 4. «Wederzijdse instemming van de echtgenoten in het belang van het gezin»;
- wanneer één der echtgenoten, die door de vrederechter bij wijze van dringende voorlopige maatregel verbod gekregen heeft te verkopen, te schenken of te hypotheekeren, dit toch doet.

De benadeelde echtgenoot **moet** de vordering tot nietigverklaring instellen binnen het jaar van kennisgeving van deze handeling.

B. Wederzijdse rechten van de echtgenoten.

1. Recht om een beroep uit te oefenen.

Beide echtgenoten mogen gelijk welk beroep uitoefenen zonder voorafgaande toestemming.

Als de andere echtgenoot meent dat aan de uitoefening van dat beroep ernstige nadelen verbonden

zijn voor zichzelf of voor de kinderen, kan hij aan de rechtbank van eerste aanleg vragen zijn mede-echtgenoot te verbieden dat beroep verder uit te oefenen. Deze rechtbank kan de uitoefening van een beroep afhankelijk maken van een wijziging van het huwelijksvermogensstelsel (bijvoorbeeld wanneer er voor de mede-echtgenoot risico's zijn van geldelijk nadeel). Tegen de uitoefening van een openbaar mandaat (vb. gemeenteraadslid) kan men zich nooit verzetten. In beroepsbetrekkingen mag de **naam** van de mede-echtgenoot slechts gebruikt worden met diens instemming. Die instemming kan slechts om gewichtige redenen worden ingetrokken. Ook hier is het de rechtbank van eerste aanleg die eventuele problemen zal oplossen.

2. Recht om inkomsten te ontvangen.

Iedere echtgenoot ontvangt **zelf** zijn inkomsten (loon, vergoedingen, interesten,...), om het even welk huwelijksvermogensstelsel er tussen de echtgenoten bestaat. Die inkomsten moeten door de echtgenoten in de eerste plaats besteed worden aan de **lasten van het huwelijk**. Met het overschot kunnen goederen voor de uitoefening van het beroep aangeschaft worden (die staan dan uitsluitend onder het beheer van de betrokken echtgenoot).

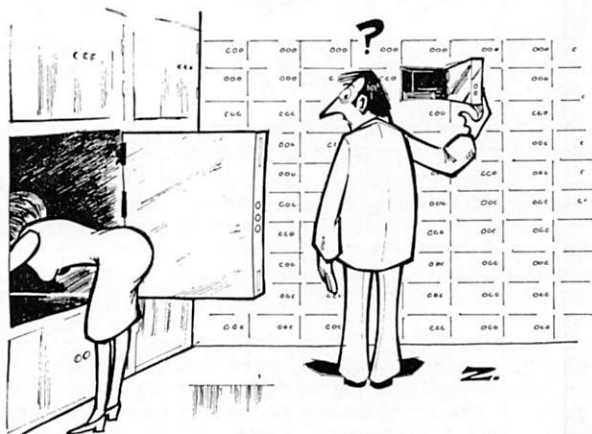
De rest wordt beheerst door de regels van het huwelijksvermogensstelsel van de echtgenoten (en zal in het gemeenschappelijk vermogen vallen als er een is).

3. Openen van rekeningen en huren van brandkasten.

Iedere echtgenoot kan zonder toestemming van de andere een depositorekening voor geld of effecten op zijn naam openen (of een lopende rekening bij een bank- of spaarinstelling). Hetzelfde geldt voor het huren van een brandkast.

Elk van de echtgenoten is hierin volledig eigen meester, en de andere heeft er niets in te zien.

De bank of spaarinstelling of de verhuurder van de brandkast moet enkel de mede-echtgenoot inlichten over de opening van de rekening of de huur van een brandkast.

4. Geven van volmacht.

Iedere echtgenoot kan aan de andere volmacht geven om bepaalde handelingen geldig te stellen in zijn plaats. Hij bepaalt vrij hoe lang die volmacht duurt of op welke handelingen zij betrekking heeft. Hij kan ze ook op ieder ogenblik intrekken.

*
**

SPECIALE SITUATIE :

Wat indien één van de echtgenoten niet in staat is zijn wil te kennen te geven (onbekwaam verklaard, genterneerd, afwezig — in de zin van vermist,...) ?

In tal van aangelegenheden is zoals gezegd de instemming van **beide** echtgenoten vereist. Voor het geval één der echtgenoten niet in staat zou zijn om zijn wil te kennen te geven, heeft de wet enkele speciale regelingen voorzien :

- a) we hebben reeds gezien dat het in dit geval de andere echtgenoot is die de echtelijke verblijfplaats vaststelt, zonder verdere formaliteiten;
- b) de andere echtgenoot kan zich door de rechtbank van eerste aanleg laten machtigen om de gezinswoning en de huisraad te verkopen, te hypothekeken, weg te schenken;
- c) als de echtgenoot, die niet in staat is zijn wil te kennen te geven, geen lasthebber heeft aangesteld, of geen wettelijke vertegenwoordiger heeft, kan de andere echtgenoot aan de rechtbank van eerste aanleg de toelating vragen al diens bevoegdheden (of een deel ervan) uit te oefenen;
- d) de andere echtgenoot kan aan de vrederechter de toelating vragen bepaalde geldsommen, die aan de mede-echtgenoot toekomen, te ontvangen ten behoeve van de huishouding.

*
**

OP WELKE MANIER KAN MEN NAAR DE VREDERECHTER OF DE RECHTBANK VAN EERSTE AANLEG GAAN ?

De manier waarop men zich in al deze gevallen tot de vrederechter of de rechtbank van eerste aanleg kan wenden is vrij eenvoudig. Het volstaat zich schriftelijk tot de griffie van het vredegericht of de rechtbank van eerste aanleg te wenden, met vermelding van naam, voornaam, beroep en woonplaats van de echtgenoten, en met een uiteenzetting van de toestand en van wat men verlangt.

Men kan dit eventueel ook mondeling doen, maar dan enkel in de gevallen waar de vrederechter bevoegd is (dus NIET voor de rechtbank van eerste aanleg).

De illustraties bij dit artikel werden overgenomen uit de brochure « Rechten en plichten van de echtgenoten », uitgegeven door de « Koninklijke Federatie van Belgische Notarissen ».

(Wordt vervolgd)

HET PUBLIEK IS ONZE KLANT

In ons beroep is de reiziger onze klant. Wij « verkopen hem vervoer ». Wij hebben hem nodig. Wij hebben er dus alle belang bij dat hij ons genegen is. Een klant verjaagt men niet. Men dient hem. Wordt er niet gezegd: « De klant is koning », « De klant heeft steeds gelijk », « Bedien hem goed, het is een klant » ?

De N.M.V.B. heeft een uitgebreide cliënteel, verspreid over heel het land. Het komt er op aan ze te behouden en te trachten klanten bij te winnen, ten einde de werkgelegenheid bij onze maatschappij op peil te houden en zelfs uit te breiden.

Ieder personeelslid moet zich inspannen om allen, met wie het in contact komt als agent van de Nationale Maatschappij, tevreden te stellen. Zijn houding moet de cliënteel aansporen zoveel mogelijk op het openbaar vervoer beroep te doen, te meer dat de automobilisten wel eens, ingevolge de toenemende verkeersdrukke op onze wegen, naar het openbare vervoermiddel zouden kunnen gaan uitkijken.

Bij de vervulling van die opdracht staan de bestuurders en ontvangers vanzelfsprekend vooraan. Zij hebben voortdurend contact met de reizigers. Zij vertegenwoordigen rechtstreeks de Nationale Maatschappij en ze moeten er zich van bewust zijn dat de goede naam van de N.M.V.B. en de opinie van het publiek over onze diensten grotendeels van hun gedrag afhangen. Hoffelijkheid, vriendelijkheid, achting voor anderen, fatsoen, goed humeur en soms zelfs geduld en koelbloedigheid zijn dus noodzakelijk.

In dat opzicht mag de correcte houding van de meerderheid van het personeel van de Maatschappij geloofd worden. Evenwel moeten wij het weinig voorbeeldig gedrag van bepaalde agenten betreuren. Alles moet in het werk gesteld worden opdat deze laatsten zich zouden beteren en zouden begrijpen dat zij ten dienste van het publiek staan.

Om te weten wat precies een klant is, kunnen wij wellicht de tekst overwegen van een affiche, verspreid door de Kamer van Koophandel van Brussel :

- De klant, hoe hij zich ook aanmeldt, hetzij persoonlijk, hetzij schriftelijk of per telefoon, is belangrijk.
- De klant hangt niet van ons af, maar wij hangen wel van hem af.
- Een klant hindert ons niet, hij onderbreekt ons werk niet, hij is er het doel van. Wij verlenen hem geen gunst met hem te bedienen, maar hij begunstigt ons wanneer hij ons de gelegenheid geeft dit te doen.
- Een klant is een persoon die wij zoveel mogelijk moeten trachten tevreden te stellen. Dat is ons beroep.

DE TROFEE « GLIMBURGER »

Door de « Jonge Economische Kamers Limburg » werd een actie op touw gezet om mensen op te sporen die hun werk met een glimlach verrichten of die hun medemensen steeds vriendelijk te woord staan.

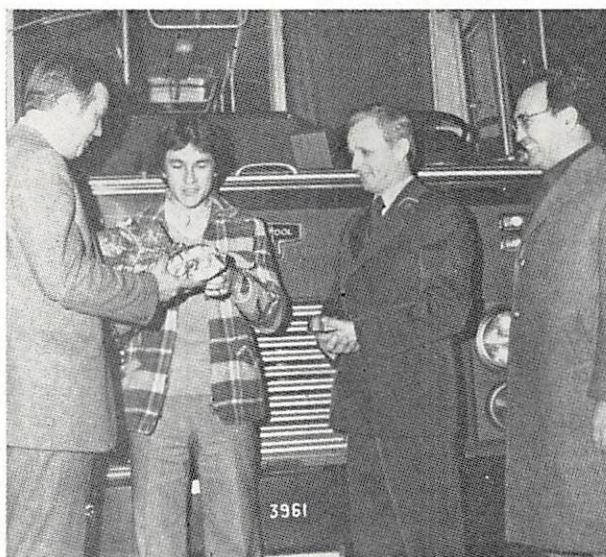
Om de maand komt een andere tak van het bedrijfsleven aan de beurt, zoals b.v. winkeliers en middenstanders, mensen uit diensten en bedrijven, telefonisten, personeel van openbare diensten, enz.

Tijdens de maand november 1976 was het personeel van de openbare diensten aan de beurt en onder de zeer vele door tipgevers opgegeven kandidaten werd onze AB-bestuurder-ontvanger, Coenen Theo, van de stelplaats Maaseik, als laureaat aangeduid.

Op 7 december 1976 werd door de h. Moens, namens de « Jonge Economische Kamers Limburg », tijdens een kleine plechtigheid te Maaseik de trofee « GLIMBURGER » overhandigd aan de h. Coenen T., terwijl de tipgever (een regelmatige reiziger van de lijn 11: Hasselt - Maaseik) met een geschenk werd bedacht. Bovendien werd aan onze agent en zijn echtgenote een vliegtuigreis aangeboden.

De h. Coenen T. is ook bij zijn collega's en chefs bekend als een vriendelijk man, die zijn werk steeds gewetensvol en met beroeps liefde verricht.

Een hartelijk proficiat !

Van links naar rechts, de h. Moens van de « Jonge Economische Kamers Limburg », de tipgever, de h. Opdekamp, de laureaat, Theo Coenen, en de h. Thonnon, dienstchef bij de N.M.V.B. (Foto « Het belang van Limburg »)

NIEUWS VAN HET HOOFDBESTUUR EN VAN DE EXPLOITATIEGROEPEN

Geboorten

HOOFDBESTUUR

Birger bij Keygnaert R. (Brugge)
Kristine bij De Meyer A. (Antwerpen)

ANTWERPEN

Kris bij Verstappen W. (Geel)
Benny bij Jordaans K. (Turnhout)
Tom bij Van Meel W. (Schoten)
Tessa bij Weyts E. (Merksem)

OOST-VLAANDEREN

Katrien bij Pussemier H. (Assenede)
Kristrien bij Heirman M. (Lokeren)
Isabel bij Van de Woestyne J. (Lembeke)
Jasmine bij Willocq W. (Beervelde)

HENEGOUWEN

Christophe bij Pierman J.-J. (Roux)
Valerie bij Verlinden M. (Mont/s/Marchienne)
José bij Serrano Garcia J. (Carnières)
Johan bij Lamoline L. (Ville/s/Haine)
Fabrice bij Lefebvre Chr. (Epinois)
Aurore bij Van Wallendael A. (Viesville)
Dimitri bij Lhoir J.-M. (Houdeng-Aimeries)
Dimitri bij Crapez P. (Montignies/s/Roc)

NAMEN-LUXEMBURG

Laurence bij Bartiaux R. (Belgrade)
Laurent bij Delforge R. (Namen)

LUIK

Bert bij Jans J. (Mopertingen)
Marie bij Verlaine W. (Luik)
Nathalie bij Chaqueue J.-P. (Luik)

BRABANT

Jo bij Cobbaut L. (Schoonaarde)
Wenda bij Schruers F. (Grimbergen)
Veerle bij Bauwens A. (Asse)
Virginie bij Depoortere Cl. (Félux)

LIMBURG

Veerle bij Verslegers M. (Bree)
Kevin bij Gielen J. (Genk)
Giovanni bij Vigo V. (Neeroeteren)
Bart bij Greunlinx J. (Maaseik)

WEST-VLAANDEREN

Leen bij Crombez L. (Brugge)
Jolene bij Stafford M. (Oostende)
Vicky bij Moyaert J. (Oostende)
Jeffry bij Derous E. (Brugge)
Julie bij Deconinck R. (Oostende)
Cindy bij Willem I. (Oostende)
Frouke bij Kuijfer F. (Loppem)
Stefaan bij Robaeyts F. (Middelkerke)
Andy bij Duynslaeger G. (Klemskerke)

Huwelijken

OOST-VLAANDEREN

Moens J.-P. met Mej. Roels M.

HENEGOUWEN

Columbano G. met Mej. Strobbe M.
Dubuisson Cl. met Mej. Panozzo G.
Dardenne P. met Mej. Martie M.-A.
Darigny L. met Mej. Delmotte J.

NAMEN-LUXEMBURG

Adam J. met Mej. Baland M.-J.
Meunier Y. met Mej. Brison M.-N.

BRABANT

Vandenbossche G. met Mej. De Jonghe Chr.

LIMBURG

Ubachs R. met Mej. Baptist R.

WEST-VLAANDEREN

Declercq J. met Mej. Corveleyn K.
Deroo M. met Mej. Vandierendouck C.
Clauw L. met Mej. Blanckaert N.
Dewaale R. met Mej. Devriendt A.
Mej.Roye M. met Sabbe Chr.

Gepensioneerde agenten in de Groepen

Maanden januari en februari 1977

	Dienst- jaren
ANTWERPEN	
Adriaensen J., ontvanger	29
Collin E., bewegingschef 1ste kl.	37
Verboven G., AB-bestuurder-ontv.	35
Draulans J., 1ste keurarbeider	32
OOST-VLAANDEREN	
Van Praet J., AB-bestuurder-ontv.	35
HENEGOUWEN	
Meurice J., 1ste controleur	37
Wagner N., opzichter W.W. 1ste kl.	36
Wauthier G., brigadier	32
Dainville L., keurwerkman	39
Nennin H., opsteller	41
NAMEN-LUXEMBURG	
Badoux R., 1ste controleur	39
Damsin L., 1ste gesch. werkman	36
Guyot R., 1ste keurwerkman	48
Lonchay J., AB-bestuurder-ontv.	32
Decamp A., AB-bestuurder-ontv.	39
Potier A., gespecialiseerd arbeider	45
LUIK	
Binet F., AB-bestuurder	41
Berleur L., gesch. werkman	26
BRABANT	
De Groot D., 1ste gesch. arbeider	30
De Roker R., halfgesch. werkman	27
Lemmens A., 1ste keurarbeider	32
De Beer J., gesch. werkman	33
D'Hooghe S., el. geleider	37
Hendrickx E., gesch. arbeider	29
Nackaerts G., 1ste keurwerkman	37
Stiers A., AB-bestuurder-ontvanger	35
LIMBURG	
Achten J., gesch. werkman 1ste kl.	36
Heeren M., AB-bestuurder-ontvanger	23
WEST-VLAANDEREN	
Nuytten J., AB-bestuurder-ontv.	35
Vandenbergh A., AB-best.-ontv.	38

Sterfgevallen

« Onze Buurtspoorwegen » deelt in de rouw van de families die een van hun dierbaren hebben verloren.

AGENTEN IN DIENST

	Leeftijd
ANTWERPEN	
Berckmans E., AB-bestuurder-ontv.	62
OOST-VLAANDEREN	
De Smet E., insp. van de Beweging	55
HENEGOUWEN	
Stanson A., ontvanger	25
NAMEN-LUXEMBURG	
Halloy F., AB-bestuurder-ontvanger	57

BEGUNSTIGDEN G.V.K. - K.U.B. - K.V.I. - K.S.H.

HOOFDBESTUUR	
Mathieu F., e.a. inspecteur	86
ANTWERPEN	
Smits A., AR-bestuurder	78
Maes J., AR-bestuurder	83
Verstraelen J., gesch. werkman	72
Dehouwer E., el. geleider	77
Meeusen J., ontvanger	65
Boden A., hoofdontvanger	77
OOST-VLAANDEREN	
Van Wambeke A., hoofdontvanger	83
Gilson E., klerk 1ste kl.	88
Verhoeven J., kuisvrouw	69
Schreyen C., gesch. werkman	65
HENEGOUWEN	
Marichal V., gesch. werkman 1ste kl.	64
Barbieux M., el. geleider	75
Bolars J., ontvanger	77
Bronsart C., ontvanger	84
Grégoire J., ontvanger	84
Dupont J., brigadier	78
Leruste E., gesch. werkman 1ste kl.	89
Nion E., stoker	81
Connart J., gesch. werkman	78
NAMEN-LUXEMBURG	
Kerger N., machinist	81
Hussin G., ploegbaas	79
Desey W., stoker-baanwerker	81
LUIK	
Gielen A., AB-bestuurder	69
Jennen J., AB-bestuurder	60
Dozo E., hoofdontvanger	72
BRABANT	
Legrand M., baanwerker	89
Tuyls J., gesch. werkman 1ste kl.	67
Petre A., baanwerker	77
Goddevriendt M., gesch. arb. 1ste kl.	66
Wauters G., AB-bestuurder-ontv.	73
Chaufouraux A., ontvanger	82
Dekeyser C., gesch. werkm. 1ste kl.	73
Hermant R., gesch. werkm. 1ste kl.	69
LIMBURG	
Steegmans J., ontvanger	83
Strauven G., baanwerker	70
Humblet J., baanwerker	84
Hayen H., ploegbaas	87
WEST-VLAANDEREN	
Ide G., ontvanger	81
Tournoy H., gesch. werkman	71
Louwage L., gesch. arb. 1ste kl.	64
Debusschere L., baanwerker	71
Herpoel J., el. geleider	82
Vanderschaeghe E., AB-best.-ontv.	72
Vanleenhove R., ontvanger	81
Roels A., gesch. werkman	75
Courtens R., AB-bestuurder-ontv.	62

Hoofdbestuur

De h. R. DE WILDE, onderbureaucheuf, vertrok met pensioen

De h. Robert De Wilde werd door de Nationale Maatschappij op 16 februari 1931 als opsteller aangeworven voor de toenmalige Directie « Tractie en Materieel ». Heel zijn loopbaan bracht hij door in de Technische Diensten. Hij werd er op 1 januari 1950 tot onderbureaucheuf bevorderd.

Hij hield er zich o.a. bezig met de aankopen betreffende de elektrische installaties van onze onderstations en met de luchtleidingen. Met veel doeltreffendheid en bevoegdheid hield hij hiervan de boekhouding bij. De vereffening van de facturen en het beheer van de noodzakelijke borgtochten behoorden tot zijn taken.

Van 1964 af werkte de h. De Wilde vooral aan het programma voor de bouw van schuilhuisjes voor reizigers en dit tot voldoening van zijn chefs. Zijn collega's hebben steeds zijn toewijding, zijn gelijkmoedigheid, zijn rustige en tot nadenken geneigde aard, alsmede zijn bezadigdheid gewaardeerd.

Wij wensen hem een lang leven en een gelukkige oppensioenstelling.

Volgende aanwervingen werden vermeld: op 1-1-1977, de hh. Descamps T. (Directie T) en Melotte F. (Directie F), beiden opsteller; op 7-1-1977, de h. Nootaert F., opsteller (Directie E); op 10-1-1977, de h. Staels M., opsteller (Directie T). Van de Groep Namen-Luxemburg kwam op 17-1-1977 mevr. Soeur C., klerk, (Directie P) toe.

Antwerpen

Oppensioenstelling van de h. COLLIN E., bewegingschef 1ste kl.

Op 31-12-1976 ging de h. Collin Edmond, bewegingschef 1ste klas, na een

moie loopbaan die 37 jaar duurde, met pensioen.

Als ontvanger in dienst getreden op 28-4-1940, werd hij op 1-1-1946 als hulpklerk aangesteld. Op 1-1-1948 werd hij tot klerk 2e kl. bevorderd. Zijn promoties tot bewegingschef 2e en 1ste kl. volgden respectievelijk op 1-1-1954 en 1-1-1956. Tot 1-10-1968 was hij rechtstreeks bij de beweging betrokken in de stelplaatsen Merksem O.B. en Antwerpen - Tjalkstraat. Van deze laatste datum af werd hij verbonden aan de centrale bewegingsdiensten van de Groepsdirectie te Antwerpen.

Gedurende vele jaren zetelde de h. Collin eveneens als effectief lid in de « Gewestelijke Paritaire Commissie ».

In zijn werk heeft hij blijk gegeven van toewijding en eerlijkheid. Maar ook — en hier is wellicht iets overgebleven uit de jaren toen hij scheidsrechter van de « Koninklijke Belgische Voetbalbond » was — jovialiteit, aanleg voor humor, realiteitszin, vriendelijkheid en bescheidenheid kenmerken zijn persoonlijkheid. De h. Collin deed zich dus wel voor als een all-round bewegingschef.

Zijn vrienden wensen hem en zijn echtgenote nog vele jaren van onbekommerd leven. « Onze Buurtspoorwegen » sluit zich hierbij graag aan.

Oost-Vlaanderen

Het overlijden van de h. DE SMET E., inspecteur van de Beweging

Op zondagmorgen 23 januari II. overleed de h. De Smet op 55-jarige ouderdom. Een jaar tevoren werd zijn gezondheid bij een hevige hartaanval ernstig gehavend. Wat kon verwacht worden, kwam evenwel onverwachts, zelfs voor zijn naaste medewerkers die zijn activiteit, zijn bezorgdheid en zijn verantwoordelijkheidszin voor zijn taak kenden.

De h. De Smet trad in dienst op 20-5-1946 en werd als meetkundige schatter onroerende goederen tewerkgesteld bij de dienst Wegen en Werken van de toenmalige Groep der Beide Vlaanderen. Door het verdwijnen van het spoor in beide provincies, op de kustlijnen na, kwam hij terecht op de administratie

van de Bewegingsdienst van Oost-Vlaanderen, waar hij op 1-1-1958 tot dienstchef 1ste klas werd bevorderd en twaalf jaar later tot inspecteur van de Beweging.

De geleidelijke vervanging van elektrische tractie door autobussen boeide hem ten eerste en in deze reorganisatie heeft hij een belangrijke rol gespeeld. In 1972 verscheen van zijn hand de eerste uitgave van de cursus « Techniek van de Beweging » die voor de Bewegingsdiensten in heel het land een leidraad vormt.

Zijn intelligentie, gepaard aan een toenemende ervaring, lieten hem toe kordate en gepaste beslissingen te treffen, waardoor de uitvoering van het werk werd vergemakkelijkt.

Tegenover zijn ondergeschikten toonde de h. De Smet veel menselijk begrip en nam hij een faire houding aan.

Aan de beproefde familieleden bieden wij onze innigste deelneming in de zware rouw die hen treft.

De h. JANSSEN P., eerste keurwerkman, na 49 jaar dienst, met pensioen

De h. Pieter Janssen, die op 1 december 1976 op 64-jarige leeftijd met pensioen ging, bereikte een uitzonderlijke lange loopbaan van meer dan 49 jaren.

Hij trad inderdaad in dienst als manoeuvreur, op 2-11-1927, in de werkplaats te Gent Heimis die, enkele jaren nadien, naar de gloednieuwe werkplaatsen te Destelbergen werd overgebracht. Daar zou hij tot op zijn oppensioenstelling blijven werken.

Van manoeuvreur werd hij tot de toenmalige graad van « ketelmaker » bevorderd. Toen deze gespecialiseerde

arbeid samen met de stoomlocomotief verdween, fungeerde hij als plaatslager en voornamelijk als lasser, in welke hoedanigheid hij tot eerste geschoolde werkmans en later tot eerste keurwerkman werd benoemd.

Men zal zich « Pier » Janssen blijven herinneren als een taaie werkmakker die gewetensvol zijn taak volbracht. Wij wensen hem nog vele jaren van een kommerloze en lange oppensioenstelling toe.

Henegouwen

De h. A. NENNIN, opsteller, gepensioneerd

Op 31 januari II. werd de h. Hilaire Nennin, naar aanleiding van zijn oppensioenstelling na meer dan 40 jaar dienst, door zijn chefs en collega's hartelijk gelukkig gewenst.

Hij begon zijn loopbaan als klerk op 17 februari 1936 bij «Wegen en Werken» te Bergen. Vervolgens bekleedde hij verschillende administratieve functies te Jumet en te Bergen. Tijdens de uitvoering van de taken die hem werden opgedragen, bewees hij over heel wat hoedanigheden te beschikken.

De h. Nennin werd te Charleroi als opsteller bij de Bewegingsdienst gepensioneerd. Hij genoot er de achting van iedereen. Dank zij zijn goed humeur en zijn jovialiteit telde hij vele vrienden. Wij wensen hem nog vele jaren van geluk toe.

Op de Personeelsdienst te Bergen trad op 17-1-1977 mej. Avril G., klerk, in dienst.

Namen - Luxemburg

De h. R. BADOUX, eerste controleur, gaat met pensioen

Bij de N.M.V.B. als tijdelijk baanwerker op 15-12-1937 in dienst getreden, werd de h. Raymond Badoux, dank zij

zijn bedrevenheid en zijn ijver, achtereenvolgens benoemd tot ploegbaas op 1-10-1939, tot brigadier op 1-10-1940 en tot onderchef van Wegen en Werken op 1-1-1950.

Naar aanleiding van de afschaffing van het « spoor » diende de h. Badoux zich aan de nieuwe toestand aan te passen en werd hij controleur bij de Bewegingsdienst. Op 1-7-1973 werd hij tot eerste controleur bevorderd.

De agenten van Luxemburg boden hem hun hartelijkste gelukwensen aan bij zijn oppensioenstelling. Wij wensen deze stoere werker, alsmede zijn echtgenote, die hem steeds aanmoedigde, gelukkige jaren toe in het hart van onze mooie Ardennen.

Komende van de Groep Brabant werd er op 1-1-1977 mej. Rochette A., klerk, begroet.

Brabant

Overlijden van de h. DERUYTER J., 1ste klerk

Na een langdurige ziekte overleed de h. Deruyter op 26-11-1976; hij was in zijn 58ste jaar.

In dienst getreden als ontvanger op 31-5-1942, werd hij een paar jaar nadien belast met een functie op het kantoor van het werkhuis te Kessel-Lo. Op 1-1-1956 kreeg hij de graad van klerk. Hem werden de puntering van het personeel en nadien een technisch-administratieve taak toegewezen. Op 1-7-1972 werd hij bevorderd tot 1ste klerk.

Steeds gediensig en voorkomend wist de h. Deruyter de sympathie van alle collega's te winnen. Hij bracht steeds met zijn goed humeur de opwekkende noot in zijn werkkring.

Wij betuigen aan zijn echtgenote en familie ons medevoelen in hun zwaar verlies.

Limburg

Op 1-2-1977 kwam de h. Vlamincq H., bewegingschef 2e kl., van de Groep Oost-Vlaanderen toe.

Het Trammuseum te Schepdaal-Dilbeek ontving zijn 100.000ste bezoeker

Tijdens de maand augustus 1976 ontving het Trammuseum te Schepdaal, geopend voor het publiek sinds 26 mei 1962, zijn 100.000ste bezoeker.

De belangstelling van onze landgenoten voor de getuigen van het verleden, die er tentoongesteld zijn en een onbetwistbare historische waarde hebben, neemt dus niet af. Een mooi succes voor de «Vereniging voor het Trammuseum» (AMUTRA), gesticht op 7 maart 1961 en die het museum beheert en exploiteert. Deze permanente tentoonstelling van ons buurtspoorwegmaterieel verdient trouwens een bezoek.

Het museum is toegankelijk voor het publiek van Pasen tot 31 oktober, de zaterdagen, zondagen en wettelijke feestdagen, van 14 tot 18 uur. De toegangsprijs bedraagt 20 F per persoon. Talrijke verminderingen zijn voorzien voor kinderen, georganiseerde groepen, grote gezinnen, leden van erkende toeristische verenigingen, enz. De personeelsleden en gepensioneerden van de N.M.V.B. hebben gratis toegang op vertoon van hun dienstkaart.

Wielervedstrijden

Het wielrennersseizoen voor het personeel van de N.M.V.B. zal weldra aanvangen. De eerste wedstrijd gaat door te Eugies - FRAMERIES op 28 mei 1977; het kampioenschap van Henegouwen zal er betwist worden. De tweede wedstrijd heeft plaats te Tremelo op 11 juni 1977; hier staat voor de eerste keer het kampioenschap van Antwerpen op het spel.

Beide kampioenschappen voorzien twee wedstrijden: een voorbehouden aan de agenten van meer dan 35 jaar, een andere voor de minder dan 35-jarigen. Voor meer inlichtingen kunnen de belangstellenden zich richten tot:

- voor Eugies - FRAMERIES :
de h. Robert Wattier, Dépôt S.N.C.V.,
rue Achille Jonas 22,
7250 Eugies - FRAMERIES;
- voor Tremelo :
de h. Jozef Maes,
Stelplaats N.M.V.B.,
Schrieksebaan 78,
3120 Tremelo.

Eerlijk duurt het langst

De personeelsleden waarvan de namen volgen, vermeld per stelplaats, hebben aan hun chef geldsommen of waardevolle voorwerpen overhandigd, gevonden tijdens hun dienst.

ANTWERPEN

Antwerpen : Pellis (brieventas + documenten + 1.000 F), Vermeiren (dameshandtas + documenten + 5.500 F).

Turnhout : Cornelis (brieventas + 1.100 F).

OOST-VLAANDEREN

Destelbergen : De Meester G. (780 F), Veneman M. (1.138 F).
Gent St-Pieters : Hooft E. (800 F).
Hamme : Buytaert D. (1.066 F), De Clercq G. (796 F).
Herzele : Van Oudenaerde A. (926 F).

HENEGOUWEN

Charleroi : Debruyne J. (damesuurwerk), Legrain M. (brieventas + 1.500 F), Lierman J.M. (brieventas + 592 F), Hermant J. (brieventas + 8.000 F), Gleton (700 F), Dewitte A. (brieventas + 9.500 F), Adam L. (brieventas + 871 F), Scory (brieventas + 1.575 F), Vandromme C. (brieventas + 12.792 F), Foncoux J. (brieventas + 2.700 F), Noël J. (handtas + 1.040 F).
Doornik : Geets J. (brieventas + 3.166 F), Palmans P. (brieventas + 10.000 F), Lagache D. (dameshandtas + 2.300 F), Leroy M. (brieventas + 1.400 F), Deroux J.-P. (dameshandtas + 2.420 F).
Jumet : Ghierche F. (brieventas + 920 F), Langelez (brieventas + 520 F), Altruy (brieventas + 2.820 F).
La Louvière : Grimonprez W. (handtas + 2.560 F).

Nalinnes : Schweininger (damesuurwerk).
Quévy : Decamps E. (brieventas + 4.110 F).

NAMEN-LUXEMBURG

Andenne : Ruelens V. (brieventas + 540 F).
Dinant : Parent B. (geldbeugel + 2.530 F).
Ermeton-sur-Biert : Pirson M. (dameshandtas + documenten + 6.957 F).
Florenville : Alexandre M. (brieventas + 1.400 F).
Mariembourg : Lupsin J. (brieventas + documenten + 1.800 F).
Namen : Berger L. (handtas + chequeboekje + 1.500 F), Bouchat E. (brieventas + 1.280 F), Burnay C. (brieventas + 2.940 F), Chatelain T. (brieventas + documenten + 1.700 F), Godefroid F. (brieventas + 810 F), Daussoigne A. (brieventas + documenten + 999 F), Lays A. (handtas + 2.770 F), Deryker M. (documententas + documenten + 1.000 F), Clarenne M. (brieventas + 3.221 F), Denis A. (schrijfmachine), Navaux S. (damesuurwerk), Philippart M. (dameshandtas + documenten + 2.408 F), Renier C. (brieventas + 870 F), Renier R. (uurwerk).
Onoz : Delmarcelle F. (brieventas), Hairion J. (brieventas).

LUIK

Bitsingen : Evrard (1.500 F), Hans (5.000 F).
Eupen : Heins (797 F).
Omal : Dengis A. (12.696 F), Thonon (580 F), Lemans (2.150 F).
Oreye : Delye en Mossoux (25.550 F).
Rocourt : Van Heusden (2.160 F).
Warzé : Gerard H. (5.000 F + depositboekje met een bedrag van 80.000 F).

BRABANT

Evere : Darche G. (dameshandtas + 1.100 F).
Grimbergen : De Mayer A. (handtas).
Haacht : Van Leemputten E. (brieventas + documenten + 3.360 F).
Nijvel : Colson A. (brieventas + 13.000 F).

LIMBURG

Genk : Houben J. (filmtostel).
Hasselt : Goffings R. (brieventas + 533 F), Grosemans G. (cassettespeler + haardroger).
Maaseik : Saelmans C. (brieventas + 1.140 F), Ignoul J. (1.800 F).

St.-Truiden : Driesmans R. (brieventas + 1.000 F).

Tessenderlo : Siongers L. (750 F), De Boscher B. (damesuurwerk).

WEST-VLAANDEREN

Assebroek : Bruyneel Y. (geldbeugel + 580 F), Mouton F. (handtas + 2.470 F), Geerolf F. (brieventas + 674 F), Andries J. (damesuurwerk).

De Panne : Baillleul W. (polshorloge), De Grisse R. (brieventas + 60 FF), Dewulf W. (polshorloge).

Kortrijk : Lecoutere J. (brieventas + 658 F), Moerman L. (geldbeugel + 694 F), Vandeputte M. (brieventas + 848 F), Kins J. (brieventas + 684 F), Baekelandt E. (710 F + 16 FF), Nuytens P. (2.602 F), Cruydt A. (armbanduurwerk), Loosvelt R. (armbanduurwerk), Haerynck E. (armbanduurwerk).

Oostende : Portier G. (geldbeugel + 5.000 F), Vanhercke E. (brieventas + 1.300 F).

Het praatje van Chef Trambus

TRAMBUS : Een stofje in het oog ? Ik zie je zo met de ogen knippen.

WERKMAN : Jawel, chef. Maar het schijnt niet erg te zijn.

T. : Een stofje in het oog heeft in normale omstandigheden geen ernstige gevolgen. Dit is veroorzaakt door de werking van de natuurlijke verdedigingsmechanismen : reiniging door tranen, die « het stofje » verjagen en vervolgens een tegen microben gerichte werking door het lysozym, een bijzonder ferment, dat met de tranen wordt afgescheiden en ontsmettend is.

W. : Dus we hoeven van dergelijk klein ongevalletje niet onmiddellijk een drama te maken.

T. : Neen, maar lichtzinnigheid is niet geboden. Indien u het ongeluk hebt een « stofje in het oog » te krijgen, dat niet binnen enkele minuten verdwijnt of waarvan u, ook als het eenmaal verdwenen is, last blijft hebben, ga er dan zonder dralen mee naar een arts. Hij kan met steriele naalden het vreemde voorwerp verwijderen, hij kan de wonde desinfecteren, voordat de infectie zich zal ontwikkelen, hij kan u een « oogmiddel » voorschrijven om thuis het ontsmetten voort te zetten.

W. : Wat moet het dan wel zijn wanneer men bij een ongeval verwondingen aan de ogen oploopt ?

T. : Het oog is zeer kwetsbaar. Het houdt toezicht over het werk, leidt het gereedschap, dat het daarvoor soms gevaarlijk dicht moet naderen. Hoewel het oppervlak van het oog slechts een duizendste is van het gehele menselijke lichaam, vormen verwondingen aan het oog 3 tot 4% van het totaal aantal arbeidsongevallen.

W. : Dus zoveel mogelijk de veiligheidsbril op, wanneer er ook maar, bij het uitvoeren van een werk, het minste gevaar mee gemoeid kan zijn !

T. : Ongetwijfeld. U begrijpt toch dat zich heel wat verwickelingen kunnen voordoen. Harde voorwerpen, soms met scherpe kanten, dringen b.v. in de uitwendige vliezen van het oog. De tranen kunnen ze niet verjagen en infectie kan ontstaan. Er zal zich een heel klein abces voordoen en in heel wat gevallen is het dan vaak te laat. Als de kwetsuur het bindvlies bereikt, dat wil zeggen het oogwit, dan is het niet zo erg, want dat is een ondoorschijnend vlies dat bij het zien een te verwaarlozen rol speelt. Maar wanneer het lensel het hoornvlies treft, een doorzichtig plaatje dat de iris en de lens beschermt, is het wat anders. Want, wanneer de plaatselijke infectie eenmaal is genezen, zal op die plaats een niet doorzichtig litteken overblijven. Er doet zich dan op de voorzijde van het oog een blauwachtige en onduidelijke « vlek » voor. Zeker, men kan tegenwoordig deze meer of minder ernstige blindheid bestrijden door « een hoornvliestransplantatie », de beroemde oogtransplantatie waarover men in de kranten kan lezen. Maar vindt u dat alles aangenaam ?

W. : Helemaal niet ! Het is beter een veiligheidsbril te dragen. Wanneer het glas of het plastic daarvan beschadigd wordt, kan het verwisseld worden. Dat is beter dan een oog te verliezen.

T. : Dit is een waarheid, waarvan iedereen zou moeten overtuigd zijn. Velen denken immers dat slechts de anderen door ongevallen getroffen worden en beroepen zich op dat valse vertrouwen om hun beveiliging te verwaarlozen. Ten slotte, men loopt toch niet met blote voeten door glasscheren ?...

MOOIE LOOPBANEN

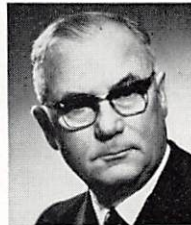
F. Binet
In dienst sinds 27-4-1927, werd hij als AB-bestuurder te Verlaïne gepensioneerd.

J. Van Praet
In dienst sinds 4-4-1942, werd hij als AB-bestuurder-ontvangster te Destelbergen gepensioneerd.

J. Achten
In dienst sinds 10-12-1940, werd hij als gesch. werkmans 1ste kl. te Hasselt gepensioneerd.

J. Meurice
In dienst sinds 25-12-1932, werd hij als 1ste controleur te Charleroi gepensioneerd.

L. Damsin
In dienst sinds 3-3-1941, werd hij als 1ste gesch. werkmans te Andenne gepensioneerd.

R. Guyot
In dienst sinds 14-10-1928, werd hij als 1ste keurwerkmans te Andenne gepensioneerd.

Haar menigvuldige betrekkingen met de bevolking hebben de Regie der Posterijen ertoe aangezet haar produktiviteit te verhogen en de diensten, bewezen aan de gemeenschap, te bevorderen. Tot de gebruikte middelen, om dit doel te bereiken, hoort het uitgeven en verspreiden van brochures als « De post door de eeuwen heen » en « Ken de post », waaruit wij geput hebben voor het samenstellen van dit artikel.

In het laatste boekje staat terecht te lezen: « De posterijen zijn een der organische grondslagen van de sociale betrekkingen en, bijgevolg, van de beschaving. Onmisbaar hulpmiddel voor de verspreiding van de wetenschappen, kunsten en letteren, voor de uitbouw van industrie en handel, spelen zij een overwegende rol in het economisch leven.

De posterijen zijn een openbare dienst, dat wil zeggen, zij zijn opgericht door de Natie en geplaatst onder haar gezag om aan de behoeften van de gemeenschap te voldoen. Zij zijn dus een bestendig orgaan dat, in gelijke voorwaarden, ten dienste staat van de individuen en van de gemeenschap ».

Alvorens dit verheven doel te kunnen realiseren, diende een lange weg afgelegd te worden. Sinds de vroegste tijden hebben de mensen de behoefte gevoeld om van gedachten te wisselen en met elkaar betrekkingen te onderhouden. Het is evenwel niet mogelijk met juistheid het tijdstip van de oprichting van de posterijen te bepalen.

Men vertelt dat sommige Oosterse volkeren zich van zwaluwen en duiven bedienden om het nieuws van het ene land naar het andere over te brengen. Niet heel lang geleden nog gebruikten de Afrikaanse stammen de tam-tam, terwijl de Roodhuiden steeds trouw bleven aan de rookzuil van het op een heuveltop ontstoken vuur. Machtige vorsten richtten voor hun gemak, hun veiligheid en hun veroveringen, een koerierdienst in. En wie heeft niet horen spreken van de dramatische episode van de soldaat die een afstand van 42 km. aflegde om de overwinning, door de Grieken behaald op de Perzen te Marathon, aan te kondigen en die de laatste adem uitblies na zijn opdracht te hebben vervuld.

Onder Keizer Augustus bestond er een organisatie van boden, geoefend in het snellopen, die in de op regelmatige afstanden langs de weg ingerichte posten de pakken brieven van elkaar overnamen, om ze zodoende snel ter bestemming te kunnen brengen. In Frankrijk werd een regelmatige regeringspost ingericht onder het bewind van Lodewijk XI. De uitvinding van de boekdrukkunst had een snelle verspreiding van het onderwijs tot gevolg.

De ontdekking van nieuwe werelddelen opende een uitgestrekt actieveld voor de handel. De behoefte aan een regelmatigere en meer betrouw-

baar verbindingssysteem deed zich voelen. 't Is daarom dat in het begin van de XVIe eeuw de dienst van de postkoeriers, opgericht door Aarts-hertog Maximiliaan en toevertrouwd aan de familie van Tassis, omgevormd werd tot een internationale postdienst die de verbinding verzekerde tussen de Oostenrijkse erfstaten, met inbegrip van de Nederlanden, het Duitse Rijk, Italië, Frankrijk en Spanje. De oprichter van deze internationale postdienst, Franciscus van Tassis, verbleef te Brussel.

In de Nieuwe Wereld maakte de trek van de kolonisten naar het Westen een bestendige uitbreiding van de postdiensten noodzakelijk en noopte tot een verdubbelde inspanning om de aflevering van de zendingen te bespoedigen. Postwageneroutes en koerierdiensten werden georganiseerd.

Wat de snelheid van de overbrenging der berichten betreft mag worden aangenomen, dat in de vroege middeleeuwen en van de 12e tot de 16e eeuw, de boden gemiddeld 50 tot 80 km per dag aflegden indien de reis slechts uit één etappe bestond of als mens en dier bij elke etappe werden afgelost. Een beter aangelegd en goed onderhouden wegennet, de bouw van bruggen en de inrichting van de postdiensten zelf als Staatsdienst, leidden in de moderne tijden tot een aanzienlijke verhoging van de snelheid der boden. Aldus werden, op de bijzonderste reismethoden, door de gewone regelmatige bodendiensten volgende gemiddelde tijden gezet:

Rome - Lyon: 10 tot 12 dagen;

Rome - Madrid: 26 tot 28 dagen over land, 15 dagen over zee;

Rome - Milaan: 8 dagen;

Rome - Genua: 6 tot 7 dagen;

Rome - Venetië: 4 tot 5 dagen;

Rome - Parijs: 20 dagen;

Rome - Brussel: 20 tot 25 dagen.

Deze cijfers betekenen voor de gewone koeriers een snelheid van 75 tot 100 km en voor de bijzondere koeriers een uiterste snelheid van 250 tot 300 km per dag.

In het begin van het zogenaamd industrieel tijdperk, vanaf 1780, werden een reeks regelingen getroffen en werken uitgevoerd die de overbrenging van de berichten en mededelingen vergemakkelijkten. Dienen hieronder hoofdzakelijk vermeld, de verbetering van de bedding en van het tracé der wegen, de openstelling van bergwegen, de verbetering, door Chappe, van de optische telegraaf, de rotatiepers. Ze hadden eenvoudigweg een vermenigvuldiging van de methodes van vervoer en verspreiding van het nieuws en de cultuur tot gevolg: er reden meer postwagens, er werd meer nieuws uitgewisseld en het aantal dagbladen verhoogde, maar ze brachten geen grondige wijziging teweeg in de transportmethodes zelf. De circulatie van het nieuws en de mededelingen bleef uitsluitend overdag geschieden en dit tegen een snelheid, ongeveer gelijk aan die van de galop van een paard.

Een nieuw tijdvak in de geschiedenis van de berichtgeving ving aan tijdens de jaren 1840-1860 met de verspreiding van sommige toepassingen op het gebied van de stoom en de elektriciteit. De uitbreiding van de spoorwegen in de decennia na 1840 leidde vlug in gans Europa en in een groot gedeelte van Amerika tot de vervanging van de postkoets en de renbode door de spoorwegpostwagen. In enkele jaren tijds werd de gemiddelde verplaatsingssnelheid tot 50 à 60 km per uur opgevoerd.

Maar de belangrijkste gebeurtenis op postgebied was de eenmaking van het binnenlands briefport. Die maatregel vernieuwde volledig de inrichting der Posterijen en de uitwisseling der geschreven mededelingen: hij stelde

Postzegel uitgegeven naar aanleiding van de « 1ste Internationale Postconferentie ».
(Foto Inbel)

Een buurtspoorwegbus van het merk « Brossel » met koetswerk « Parisienne », op 22 maart 1934 in het Luxemburgse in dienst gesteld. Merk vooraan de brievenbus op.

een eenvormige taks in de plaats van de progressieve, die gebaseerd was op de afstand en gaf aldus aan de binnenlandse postdienst zijn definitieve eenheid. België was het eerste land van het continent dat, vanaf 1849, in navolging van Engeland, deze zo rationele maatregel toepaste en dat uit dien hoofde terzelfder tijd genoot werd de postzegel in te voeren, « om aan de particulieren de verplaatsing te besparen die de huidige frankeermethode hen oplegde en om ze toe te laten hun brieven voor de binnen de Rijks-grenzen gelegen bestemmingen te frankeren zonder genoodzaakt te zijn het port ervan in speciën te vereffenen in de postkantoren » (Koninklijk Besluit van 17-6-1849).

In de daaropvolgende jaren zag de Belgische postdienst zich genoodzaakt steeds meer en meer de kring van zijn werkzaamheden uit te breiden, om gelijke tred te houden met de enorme vooruitgang die op alle gebieden werd verwezenlijkt.

Alzo schiep het Bestuur achtereenvolgens de diensten van de aange-tekende brieven (1847), de brieven met aangegeven waarde (1868), de postwissels (1850) en postbons (1884), de spoedbestellingen (1868), de inning der kwijtschriften (1858) en de handels-effecten (1876), de betaling op zicht van de interestcoupons van de Staatsschulden, enz... (1883). Het stelde zijn personeel en loketten ten dienste van de Algemene Spaar- (1870), Lijfrente- (1890) en Levensverzekeringskas (1897) en verzekerde de vereffening van de ouderdomspensioenen. Het verzekerde de verkoop van visverloven (1899) en nam deel aan de diensten van de telegrafie en de kleine colli voor rekening van de Besturen van de Telegrafie en van de Spoorwegen.

In 1862 legden de openbare vervoerdiensten dagelijks gemiddeld navermelde afstanden af :

postwagens : 5.585 km;
bestelgoederendiensten, diligences,
enz. :

dagelijkse diensten : 10.801 km;
niet-dagelijkse diensten : 2.828 km;
reizigerstreinen : 8.429 km.

Er waren 407 postkantoren in 1867,

486 in 1875, 1.686 in 1925, 1.942 in 1950, 1.920 in 1961 en 1.801 in 1970.

In april 1913, op de vooravond van de eerste wereldoorlog, richtte het Bestuur der Posterijen over het ganse land de dienst der postchecks- en -overschrijvingen in, een eenvoudig en regelmatig werkend organisme dat ten zeerste de handelsbetrekkingen en de vereffeningen tussen schuldeisers en schuldenaars vergemakkelijkte.

Onmiddellijk na de wapenstilstand voerde de post haar bemiddelingstaak tussen de andere Staatsdiensten en het publiek nog op door zich te gelasten met de verkoop van fiscale waarden, alsook van lijfrentezegels en stortingskaarten voor de verzekering van de arbeiders tegen ouderdom en vroegtijdige dood.

In 1928 stelde ze een bijzondere dienst voor postcolli in, die door zijn regelmatigheid en snelheid onmiddellijk de gunst van het publiek verwierf.

Na ononderbroken de snelheid van haar vervoerdiensten te hebben opgedreven door achtereenvolgens beroep te doen op voetgangers, postwagens, pakketboten, spoorwegen, buurtspoorwegen en autovoertuigen, boekte ze op dat gebied een ontzaglijke vooruitgang door de organisatie van de verzending der briefwisseling met de luchtpost.

Op 1 juni 1923 in werking gesteld door de benutting van de eerste door de SABENA geëxploiteerde luchtlijn « Brussel - Londen », heeft de luchtpost zich in de loop van de volgende jaren ontwikkeld en uitgebreid naargelang de beschikbare luchtdiensten in aantal toenamen en de belangstelling van het publiek voor deze snelle verzendingswijze der briefwisseling groeide.

De Belgische posterijen verzenden in één jaar via de luchtweg ongeveer enkele duizenden ton brievenpost met bestemming voor het buitenland. Meer dan de helft van deze verzendingen betreft het Europese net, waarvoor geen luchtport dient te worden betaald.

Maar misschien kunnen wij met deze reeds uiterst snelle verzendingswijze nog geen genoeg nemen en doet morgen de van op afstand geleide post-raket haar verschijning.

DE LAATSTE ALGEMENE REISGIDS VAN DE N.M.V.B.

De N.M.V.B. zal in de toekomst geen algemene reisgids, bevattende de uurtabellen van haar spoorlijnen en openbare autobusdiensten, meer uitgeven. Degene die thans nog in gebruik is — geldig van 30-5-1976 tot 21-5-1977 — zal de laatste zijn. Inderdaad, van 22 mei 1977 af zullen er alleen nog gewestelijke reisgidsen bestaan.

Tot in 1928 gaven de N.M.B.S. en de N.M.V.B. hun eigen uurtabellen uit onder de vorm van onderscheiden brochures. Op het einde van dat jaar verscheen de eerste, z.g. « dubbele » of « gemengde » reisgids.

Van 1941 tot 1947 hield de N.M.B.S. zich niet meer bezig met het drukken van de uurtabellen van de buurtspoorweglijnen. Pas in 1948 deden de « gemengde » reisgidsen opnieuw hun verschijning. Deze toestand bleef aanhouden tot 30-5-1964.

Op 31-5-1964 gaf de N.M.V.B. een eigen jaarlijkse reisgids uit, omvattende 392 bladzijden voor de verkoopprijs van 35 F. Sindsdien nam het aantal bladzijden van onze reisgids voortdurend toe : 500 bladzijden in 1967, 690 in 1972, 986 in 1976. Ingevolge de principiële beslissing voor overname door de N.M.V.B. van het beheer van de talrijke openbare autobusdiensten van de N.M.B.S., zou het aantal bladzijden van de buurtspoorwegreisgids nog aanzienlijk toegenomen hebben.

Evenredig evenwel met de vermeerdering van het aantal bladzijden stijgt ook de verkoopprijs. De eerste gids kostte 35 F, maar de laatste werd reeds tegen 120 F verkocht. Een nieuwe algemene reisgids zou nog veel meer kosten. Hierbij dient opgemerkt te worden dat de uitgave van de algemene reisgids niet rendabel is en dat de op die post geboekte verliezen van jaar tot jaar toenamen.

Daarom werd beslist de algemene reisgids te vervangen door gewestelijke gidsen, aangevuld met de uurtabellen van de vroegere openbare autobusdiensten van de N.M.B.S.

Negen brochures, één per provincie, zullen verschijnen tegen de prijs van 40 F, uitgezonderd die van Brabant die 50 F zal kosten. Men zal ze kunnen bekomen op de zetels van de betrokken gewestelijke directies.

Voor een gezamenlijke aankoop van minimum vijf verschillende gewestelijke reisgidsen bij een van onze plaatselijke directies, zal evenwel een vermindering van 50 % toegekend worden.

De AB-bestuurders en ontvangers zullen rechtstreeks aan de reizigers de reisgids van hun gewest kunnen verkopen.

De belangrijke stations van de N.M.B.S. houden tevens, tegen halve prijs, een verzameling van de 9 reisgidsen ter beschikking van degenen die hierin geïnteresseerd zijn.

De laatste algemene buurtspoorwegen reisgids wordt weldra voor de verzamelaars een curiosum en een waardevol voorwerp.

NIJVEL EN OMGEVING

Romaans Brabant heeft een beschaving geërfd en is rijk aan geschiedenis. Hier werd met de Slag bij Waterloo in 1815 over het lot van Europa beslist. Vele beroemde kunstenaars kwamen na dit oorlogsfeit in Romaans Brabant vertoeven om zich te laten inspireren. We vermelden slechts Victor Hugo en Lord Byron.

Het interessante Waterloo zal altijd zijn aantrekkingskracht bewaren. Maar daardoor mogen we ons niet laten afleiden van zoveel andere plaatsen in dit gebied die onze aandacht opeisen. Zonder te veel kilometers te moeten afleggen, valt men er van de ene verrassing in de andere. Om de schoonheid van de « Roman País » te ontdekken, moet men enkel een beetje ronddwalen en afwijken van de grote wegen.

Bent u al in de bosrijke omgeving van Villers-la-Ville geweest? De abdijruïne is veruit de voornaamste bezienswaardigheid van dit dorp. Dit klooster was een van de mooiste en bloeiendste van het Westen. Het werd in 1146 gesticht door monniken van Clairvaux: de H. Bernardus kwam zelf in 1147 de grondslagen ervan leggen. Gedurende meer dan zes eeuwen werd het door cisterciënzers betrokken. Na de verwoestingen door de Oostenrijkers in 1789, betekende de Franse omwenteling voor deze kloostergemeenschap niet alleen het einde van haar bestaan, maar tevens de ondergang van het grootse gebouwencomplex.

Hebt u al de drie heuvels van Kasteelbrakel (Braine-le-Château) bezocht? Daar staat een kerk, die waakt over een prachtig grafbeeld, dat een voorbeeld is van magistrale beeldhouwkunst.

Kent u Bois-Seigneur-Isaac, het aantrekkelijk uitzicht op het dal van de Hain vanuit Woutersbrakel (Wauthier-Braine)? En dan zijn er nog het landelijk dorpje Thines met de oude Commanderij van de Tempeliers, Itter (Ittre) en Haut-Ittre, het verfrissende platteland van Monstreux en Bornival, de hellingen van Virginal. Kent u het dal van Rebecq-Rognon, waar eertijds het bedrijvig rumoer weerklonk van molenschepraderen, die op volle toeren draaiden? De steengroeven van Quenast hebben aldaar enorme kraters in de bodem geslagen. En dan is er nog de landelijke charme van Sinte-Renelde (Saintes)...

Kasteelbrakel is een aantrekkelijke gemeente, waar de Hain vloeit, evenals verschillende beken. De gemeente is zeer schilderachtig en heuvelachtig.

Op de Grote Markt staat een schandpaal, die beschouwd wordt als een van de merkwaardigste van het land. Deze werd opgericht in 1521 door Maximiliaan van Hoorne, kamerheer van Keizer Karel.

Het « Huis van de Baljuw » dateert van de 16de eeuw. Het is een bevallig gebouw met evenwichtige puntgevel. Het kasteel is de mooiste bouwkundige bezienswaardigheid van de streek. Het is bewoond sedert de 14de eeuw. Op verscheidene tijdstippen werden verbouwingswerken uitgevoerd, zodat slechts de westelijke vleugel, met de twee zware hoektorens en de schietgaten, nog een middeleeuwse stempel draagt. De andere vleugel werd her-

bouwd in 1681. De brede grachten omheen het kasteel werden bewaard. Dit privé-domein is helaas niet toegankelijk voor het publiek.

De Sint-Remigiuskerk vertoont uiterlijk geen bijzonderheden. Het meubilair integendeel is belangwekkend. Er is een christusbeeld in wit marmer, toegeschreven aan François Duquesnoy. Verder is er een albasten grafmonument van Maximiliaan van Hoorne, gestorven in 1542.

Tegen de omheiningsmuur van het kasteel groeit een eeuwenoude iep die Marten van Hoorne volgens de traditie zou geplant hebben de dag van de onthoofding van Philips de Montmo-

Nijvel: de « Collegiale kerk Ste-Gertrudis ». (Foto C.G.T. - Buyle)

rency, Graaf van Hoorne. Deze ongelukkige werd op 5 juni 1568 op de Grote Markt te Brussel terechtgesteld. De rue des Comtes de Robiano loopt langs de omheiningsmuur van het kasteel. Wat verder, aan de overzijde van de brug over de Hain, bevindt zich de Oude Molen of Kasteelmolen, reeds vermeld in 1226. Voorbij de molen stijgt de rue des Comtes de Robiano en loopt tot aan een kruispunt van landelijke wegen. Aan de overkant ziet men drie heuvels, die « Les Monts » worden genoemd.

De hoofdstad van Romaans Brabant is ongetwijfeld Nijvel. Deze stad, waarvan de stichting tot de vroegste eeuwen van onze tijdrekening opklimt, kwam eerst werkelijk tot ontwikkeling in het begin van de 7e eeuw, nadat Pepijn de Oudere, hofmeier van koning Dagobert I, er zich had nedergezet. Na diens dood stichtte zijn weduwe Itte of Ida, op aanraden van Sint-Amandus, de apostel van Gallië, ter plaatse een klooster, waarvan haar dochter Gertrudis de eerste abdis werd. Tot in 1798, het jaar dat de 55e en laatste abdis, Marie Vandernoot, uit haar bezittingen werd ontzet, blijft de geschiedenis van de stad nauw met die van het klooster verbonden.

De stad, die tijdens de oorlog 1914-1918 gespaard was gebleven, werd in de tweede wereldoorlog erg beproefd. Bij de luchtbombardementen van mei 1940 verloor Nijvel zijn stadhuis, een kerk (SS. Jean et Nicolas), een feestzaal en een groot aantal historische woningen. Vooral het centrum heeft veel geleden (de hoofdkerk brandde uit - 50 % van de woonhuizen werd vernield).

De « Collegiale kerk van Sinte-Gertrudis » is én architecturaal én archeologisch het belangrijkste monument van Waals Brabant. De bouw, waarmee in de eerste helft van de 11e eeuw begonnen is, werd vaak onderbroken en hervat. In 1046 wijdde Wazon, bisschop van Luik, de kerk in.

Het indrukwekkende gebouw is, niettegenstaande vele kleinere veranderingen en sommige al te ingrijpende, niet verantwoorde restauraties, een van de meest welsprekende getuigenissen ons door de romaanse bouwmeesters nagelaten. De kerk heeft twee tegenoverstaande koren en kruisbeuken. Deze structuur is een van de kenmerken waardoor de stijl, die aan de romaans-rijnlandse verwant is, zich onderscheidt. De machtige westelijke voorbouw, oorspronkelijk door een halfcirkelvormige abside afgesloten, is in de tweede helft van de 12e eeuw opgericht. Hij bestaat uit een zware vierkante toren, door twee vijftig meter hoge ronde torentjes geflankeerd. Het zuidelijke, de « Tour Jean de Nivelles » draagt sinds de 17e eeuw Jean of Djean de Nivelles, de vermaarde koperen klokkeman. Het torentje aan de noordkant, « Tour Madame » geheten, grensde vroeger aan het paleis van de abdis. De rijzige spits (60 m), in gotische trant, die de centrale toren bekroonde, is bij het bombardement van 14 mei 1940 ingestort. Deze westelijke voorbouw, die gelijkenis vertoont met

Kasteelbrakel : het kasteel. (Cliché C.G.T. - Foto Ponoin)

de « Westbau » van de kerken van Trier, Mainz en Maria-Laach, overtreft die echter door slankheid en zuiverheid van lijn en door rijkdom van versiering, al hebben dan nog sommige onverantwoorde verbouwingen en onoordeelkundige kleinere veranderingen de schoonheid van het geheel geschaad.

Het interieur van de kerk is indrukwekkend door zijn afmetingen (102 m lang). Het heeft omvormingen ondergaan, meer bepaald in de 18e eeuw, toen muren en pijlers en bogen met barokke ornamentatie werden beladen. Door de recente restauratiewerken, die de gebruikte materialen recht lieten wedervaren, heeft de tempel zijn oorspronkelijke sobere strengheid weergevonden. De kerk bezit talrijke kunstschatten, maar voor vele hiervan is nog geen plaats gevonden, omdat de restauratie verder gaat.

De crypte, die zich onder het oostelijke koor uitbreidt, wordt de grootste van het land genoemd (22 m bij 10,50 m). Oudheidkundige opgravingen, onder de deskundige leiding van Prof. J. Breuer, hebben overblijfselen blootgelegd van de Merovingische kerk uit de 7e eeuw (graven) en merkwaardige resten van een driebeukige Karolingische basiliek (9e eeuw), met een vloer van rozerode steenmortel, een oostelijk altaar en sporen van twee andere altaren, het ene in hout en het andere in zandsteen.

Maar Nijvel biedt meer dan de « Collegiale kerk van Sinte-Gertrudis ». Men ken er ook een bezoek brengen aan de Minderbroederskerk (Eglise des Récollets), de « Tour Simonne », het « Musée d'Archéologie », het « Parc de la Dodaine », het Sportplein, enz.

Dat Romaans Brabant trouw is gebleven aan het verleden, komt tot uiting in de cultus van traditie en folklore. Op het feest van St.-Michiel worden zoals vroeger de relikwieën van Sinte-Gertrudis in processie door de velden van Nijvel meedragen. Hier en daar worden andere gebruiken eveneens in ere gehouden, zoals te Villers-la-Ville, Ittre en Sinte-Renelde.

Sommige van die gebruiken liggen op het vlak van de gastronomie. Te Tubeke bij voorbeeld is de « Mirandaise-taart » uitstekend en Nijvel vergast de gasten al naargelang het seizoen op een hartige taart, « tarte al'djotte », of een pannekoek, « une double ».

Kenneren drinken daar een goede trappist bij. Beide gerechten zijn in ieder geval een feest voor de maag.

Dit overzicht is verre van volledig. Er is in Romaans Brabant nog veel meer te zien en te beleven. De grootste karaktertrek van deze streek is immers de trouw aan het eigene. Ze heeft respect voor de natuurlijke schoonheid en voor het cultureel erfgoed. Dat is een traditie, waar men al eeuwen aan voortbouwt.

7e Prijs Directeur-Generaal Hoens

Door deel te nemen aan de tekenwedstrijd, georganiseerd in onze vakantiehuisen, kunnen de kinderen van 6 tot 12 jaar van de vakantiegangers met hun tekengaven uitpakken en een prijs winnen. Het Bestuurscomité van onze vakantiehuisen heeft veel aandacht besteed aan de tekeningen die in 1976 verwezenlijkt werden en kende prijzen toe aan volgende deelnemers :

ZONNEBLOEM

- Patricia Duchateau, dochter van Egon Duchateau (administratieve verblijfplaats : Hasselt), voor een tekening in kleur;
- Johan Aerts, zoon van Jozef Aerts (administratieve verblijfplaats : Lanaken), voor een tekening in zwart-wit.

ANNETTE ET LUBIN

- Bruno Eelen, zoon van Jozef Eelen (administratieve verblijfplaats : Leuven), voor een tekening in kleur;
- Francis Lorenzonetto, zoon van Richard Lorenzonetto (administratieve verblijfplaats : La Louvière), voor een tekening in zwart-wit.

Onze gelukwensen aan de gelukkige laureaten en van nu af reeds, veel geluk aan de deelnemers van 1977 !

Gouden brulloften

Degenen die hun gouden bruiloft vieren in 1977, herinneren wij eraan dat zij een gratis verblijf van een week kunnen bekomen in een van onze vakantiehuizen. De aanvragen dienen gericht te worden aan de Sociale Dienst van de N.M.V.B., Wetenschapsstraat 14, 1040 Brussel.

Onze Buurtspoorwegen

Tweemaandelijks tijdschrift voor het personeel van de N.M.V.B.

Redactie : Wetenschapsstraat 14 - 1040 Brussel.

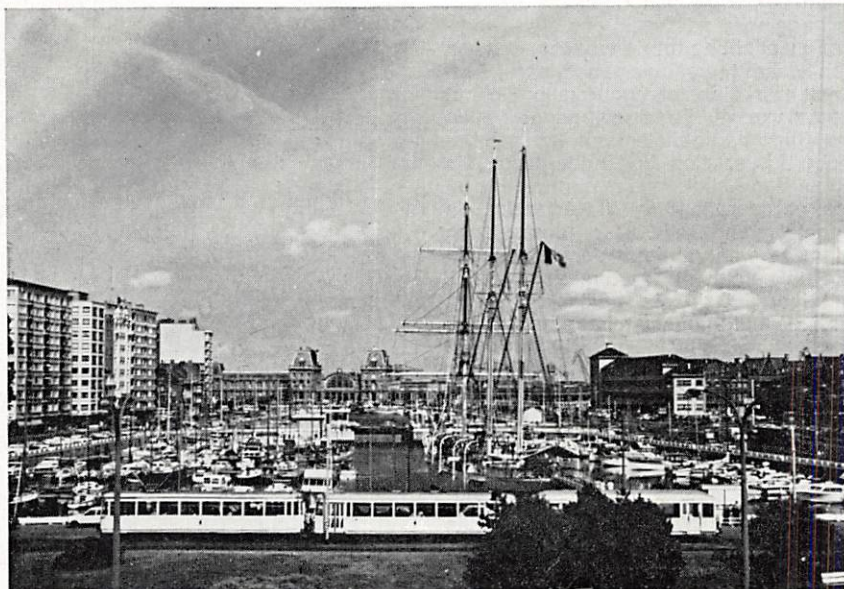
Telefoon : (02) 230.03.30 — Toestel : 335.
P.R. 000-0003227-26.

Verantwoordelijke uitgever : L. Vanderfaeillie, Wetenschapsstraat 14 - 1040 Brussel.

SUGGESTIES VOOR DE GASTEN VAN ONZE VAKANTIETEHUIZEN EN APPARTEMENTEN

AAN DE KUST

Wanneer u aan de kust verblijft, ga dan met de buurtspoorwegtram op excursie. Dit loont werkelijk de moeite. U zult mooie hoekjes en aantrekkelijke landschappen ontdekken. Daarenboven reist u gratis. Zie hier een gezicht op de nieuwe jachthaven te Oostende.

(Foto E. Roels)

TE "ANNETTE ET LUBIN"

Wanneer u uitstappen maakt vanuit Spa, vergeet dan niet naar Limbourg, bij Verviers, te gaan. Dit is een kleine middeleeuwse stad op een rots, met talrijke huizen van grote architecturale waarde. Het plein is eigenlijk een brede straat met rolstenen en rechthoekige plaveien.

(Foto Inbel)